

Δημήτρης Δημητριάδης

Ευριπίδη ΕΛΕΝΗ

Είτε νεφέλη στην Τροία, είτε ένσαρκη στην Αίγυπτο, ή καταγωγή της Έλένης ως Έλένης είναι έρωτογενής, με όλες τις επιπτώσεις που έχει αυτή η διάσταση από καταβολής κόσμου.

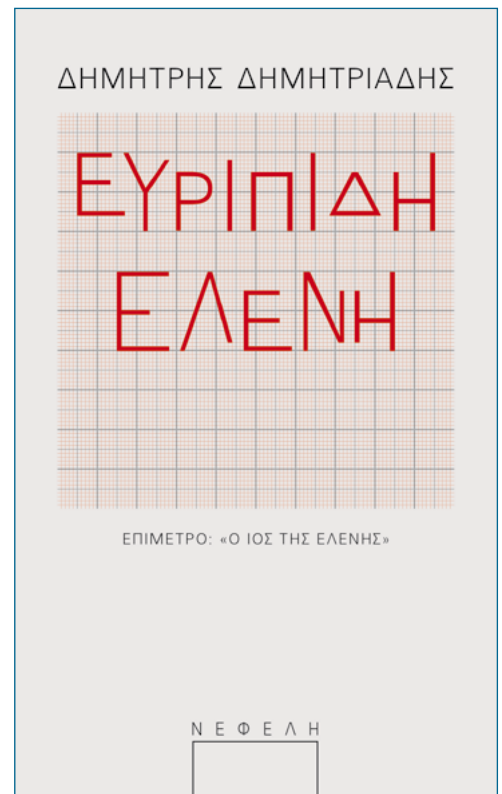
Παρόλο όμως που, έκτοτε, η διάσταση αυτή υποβιβάστηκε, παρόλο που ο σαρκικός πόθος όπως τον εκπροσωπεί η Έλένη εξομαλύνθηκε, και επιδιώχθηκε να συγκαλυφθεί ο σεξουαλικός παράγων και οι καταλυτικές του συνέπειες όπως τις ραψωδεί ο Όμηρος και τις διεκτραγωδεί ο Ευριπίδης στην όμώνυμη «τραγωδία» του, έντούτες η Έλένη ως ένσάρκωση όχι μόνο του τέλειου κάλλους αλλά και της ασύμβατης επιθυμίας, παραμένει αναλλοίωτη στην βαθιά ένδοχώρα μας, στην άσυνείδητη περιοχή μας, εκεί όπου βυθομετρείται ο ασυμβίβαστος και ακατάβλητος πόθος.

Η Έλένη έχει τό πρόσωπο και τό σώμα του καθενός μας.

Ο **Δημήτρης Δημητριάδης** γράφει πεζογραφία, ποίηση, θέατρο και δοκίμιο. Εργογραφία: Πεζά: *Πεθαίνω σαν χώρα* (1978), *Η ανθρωπωδία. Η ανάθεση. Προοίμιο σε μια χιλιετία* (1986), *Η ανθρωπωδία. Μία ατελής χιλιετία*, τόμοι Ι και 7 (2002), *Η μεταφορά* (2007), *Κηδεύω. Εκπνοή Ανάβλεμμα Χερετισμός* (2011). Ποίηση: *Κατάλογοι 1-4* (1980), *Κατάλογοι 5-8* (1986), *Κατάλογοι 9* (1993), *Κατάλογοι 10-12* (2001), *Κατάλογοι 13-14* (2007) Θέατρο: *Η τιμή της ανταρσίας στην μαύρη αγορά* (1981-2006), *Η νέα εκκλησία του αίματος* (1983), *Το ύψωμα* (1991), *Η άγνωστη αρμονία του άλλου αιώνα* (1993), *Η αρχή της ζωής* (1995), *Η Ζάλη των ζώνων πριν την σφαγή* (2000), *Λήθη και άλλοι τέσσερις μονόλογοι* (2011), *Διαδικασίες διακανονισμού διαφορών* (2009), *Insenso* (2007-2013), *Ομηριάδα* (2007), *Χρύσιππος* (2009), *Το άγγιγμα του βυθού* (2009), *Τόκος* (2010), *Ό,τι πιο πολύ ποθείς* (2011), *Ο ευαγγελισμός της Κασσάνδρας* (2012), *Ο αιώνιος στρατός* (2012), *Φαέθων* (2013), *Η εκκένωση* (2013), *Τα δώρα της νύχτας* (2013), *Πολιτισμός* (2013). Δοκίμιο: *Η απόρρητη αλήθεια του κόσμου* (1983), *Το πέρασμα στην άλλη όχθη* (2005), *Η εμπράγματα φαντασία* (2007), *Ο πόνος ως πόλη* (2011), *Περί πίστewς* (2012), *Το απρόσβατο* (2013). Μεταφράσεις: Ζαν Ζενέ, Μωρίς Μπλανσό, Ζωρζ Μπαταίγ, Ζεράρ ντε Νερβάλ, Μπ. Μ. Κολτές, Β. Γκομπρόβιτς, Μολιέρος, Σαίξπηρ, Αισχύλος, Ευριπίδης κ.ά.

Στην επόμενη σελίδα:

το κείμενο του Δ. Δημητριάδη με τίτλο «*Η ΒΑΝΑΥΣΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ*».

ISBN: 978-960-504-108-3

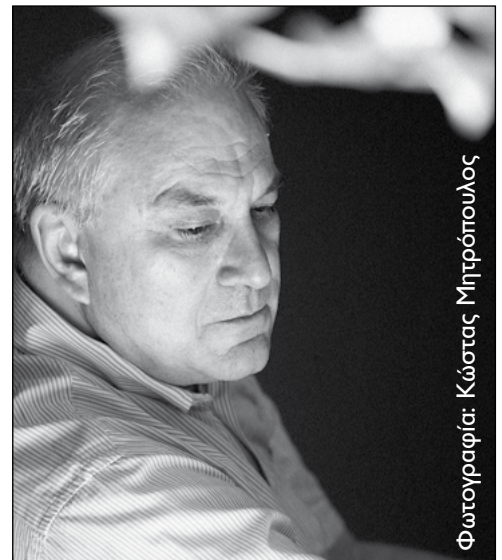
Σελ. 104, τιμή: € 11,90

Σχήμα: 12,2x20εκ.

Σειρά: Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

| θέατρο | άπαντα

Σχεδιασμός βιβλίου: Π. Δουβίτσας

Φωτογραφία: Κώστας Μητρόπουλος

Η ΒΑΝΑΥΣΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

(Δανείζομαι τον τίτλο από το βιβλίο της Σαρά Κοφμάν
Ο Νίτσε και η μεταφορά, μτφρ. Δ. Γκιννοσάτης, Σμίλη, Αθήνα 2010.)

Η ηθική απόκρυψη έχει προσβάλει την Ελένη.

Μία γυναίκα, έγγαμη αλλά, στην ουσία, εν αγαμία, έχασε τα μυαλά της για έναν άλλον άντρα και το 'σκασε μαζί του επειδή στο σώμα εκείνου, νέου και όμορφου, βρήκε ό,τι δεν της έδινε πλέον η θεσμική συζυγία.

Ο πόθος της είναι η καταγωγή όλης της συνέχειας έως σήμερα, συνέχεια που δεν περικλείεται μόνο στην λέξη «πόλεμος» ως επακόλουθο της μοιχείας της, αλλά την υπερβαίνει και καθορίζει όλες τις πλευρές της ανθρώπινης ιστορίας. Η Ελένη ως σεξουαλικός πόθος στοιχειώνει υπογείως και καταγωγικώς το ιστορικό γίνεσθαι στο σύνολό του.

Αυτή που εγκαταλείπει τα πάντα, ως σύνευνος και μητέρα, και γίνεται έρμαιο της αφροdisίας της, περνά από την περιοχή της επιτελεσμένης κλινοπάλης σ' εκείνη της αμιγούς απόλαυσης.

Είτε νεφέλη στην Τροία είτε ένσαρκη στην Αίγυπτο, η καταγωγή της Ελένης ως Ελένης είναι ερωτογενής, με όλες τις επιπτώσεις που έχει αυτή η διάσταση από καταβολής κόσμου.

Το σεξ, αυτή η ριζική και αξερίζωτη πλευρά του ανθρώπου, με την υπόθεση «Ελένη» εμφανίζει την αληθινή σημασία του, δηλαδή τον προσδιοριστικό και καταλυτικό χαρακτήρα του, δημιουργώντας ένα εμβληματικό γεγονός όπως η πολιορκία και άλωση της Τροίας και συμβολοποιώντας την απαρχή των βαθύτερων, ομολογημένων και ανομολόγητων, πάντως ακατανίκητων, κινήτρων της ανθρώπινης συμπεριφοράς.

Μία σαρκική συνεύρεση, με όλα τα γνωρίσματα της ασυγκράτητης και άσκειπτης επιθυμίας, μπροστά στην δύναμη της οποίας παραμερίζονται όλα, και όταν λέμε όλα εννοούμε έναν ολόκληρο πολιτισμό, αυτή η εκ βαθέων επιβολή της σαρκικής συνεύρεσης, αποκτά, στο πλαίσιο μιας μυθικής αφήγησης, ακόμα μεγαλύτερη σημασία διότι ο μύθος είναι ό,τι εγγύτερο στην απεριχώρητη περιοχή που λέγεται ασυνείδητο και από την οποία έχουν προκύψει οι πολυπληθείς αναπαραστάσεις που εκφράζουν το άμορφο και το αδιτύπωτο, το τρομερό και το αυθεντικό, το χαώδες και το απερίσταλτο της ανθρώπινης συνθήκης, αποκαλύπτοντας συγχρόνως ότι η περιοχή αυτή δεν επιδέχεται νόμους και ερμηνείες που δεν ανήκουν στην δική της δικαιοδοσία.

Κι όμως, συνέβη αυτό: εξημερώθηκε η σωματική διάσταση, το αρχικό έναυσμα εξομαλύνθηκε, το πρωτογενές κίνητρο συγκαλύφθηκε, και στην θέση τους προωθήθηκε ως προπέτασμα ασφαλείας το επικείμενο του εκπάγλου κάλλους, η διάσταση της ανέραστης μυθοπλασίας όπου επικρατεί μία, χριστιανικής τάξεως, μισερή σεμνοτυφία και μία, ήδη από την αρχαιότητα, συστηματική επιδίωξη, απόλυτα τελεσφόρα, να αποκρυβεί ο αμιγώς σεξουαλικός παράγων, η εγγενής στην Ελένη λίμπιντο, το σεξ ως κινητήρια δύναμη της ιδιοσυστασίας της, με αποτέλεσμα να κυριαρχεί η εικόνα της είτε ως λοιδορούμενης εταίρας (βλ. Ιλιάδα) είτε ως μετανοημένης συμβίας (βλ. Ελένη).

Ωστόσο, παρά τον μετασχηματισμό της σε σύμβολο γενικώς αποδεκτό και παντελώς ανώδυνο, η Ελένη παραμένει ιμεροφόρος, πρόκειται όμως για μία άλλη Ελένη, όχι για εκείνη που κατέφυγε στην Τροία ούτε για εκείνη που μεταφέρθηκε στην Αίγυπτο –και οι δύο ενταγμένες στο συλλογικό συνειδητό και στις ισοπεδωτικές συμβάσεις του–, αλλά για μία τρίτη, την Ελένη που παραμένει αναλλοίωτη ως βάνουση προέλευση στην βαθιά ενδοχώρα μας, στην περιοχή όπου βυθομετρείται ο ασυμβίβαστος και αέναος πόθος.

Μία Ελένη που έχει το πρόσωπο και το σώμα του καθενός μας.

Δημήτρης Δημητριάδης
6-8.6.2014

Συντάξει Νεφέλη